

กระบวนการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพโดยพุทธสันติวิธี*

The Process of Developing Coaches Towards Professionalism through Buddhist Peaceful Means

พจนารถ ซีบังเกิด

Potchanart Seebungkerd

กลุ่มบริษัทจิมมีเดอะโค้ช

Jimi the Coach Group, Thailand.

Corresponding Author's Email: jimi@jimithecoach.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้วัตถุประสงค์ของการวิจัยประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของโค้ช และแนวคิด ทฤษฎีการพัฒนาโค้ชสู่ความเป็นมืออาชีพตามศาสตร์สมัยใหม่ 2) วิเคราะห์หลักพุทธสันติวิธีที่เอื้อต่อการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพ และ 3) เพื่อพัฒนาและนำเสนอกระบวนการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพโดยหลักพุทธสันติวิธี การวิจัยดำเนินการในรูปแบบการวิจัยและพัฒนา ร่วมกับการวิจัยเพื่อนำผลสู่การปฏิบัติ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารปฐมภูมิและทุติยภูมิ การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนา ผู้เชี่ยวชาญด้านการโค้ช ผู้ที่มีประสบการณ์การโค้ช ผู้นำทางความคิด และผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบหลักสูตร รวมทั้งการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการวิจัยถูกนำไปสังเคราะห์เพื่อพัฒนากระบวนการ โมเดล และหลักสูตร ซึ่งได้รับการทดลองและประเมินผลในเชิงปฏิบัติ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจุบันยังคงมีความคลาดเคลื่อนในความเข้าใจเกี่ยวกับการโค้ชแบบมืออาชีพในสังคม อีกทั้งผู้ประกอบการอาชีพโค้ชมีทักษะและมาตรฐานการปฏิบัติที่หลากหลาย และบางส่วนยังขาดความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ 2) การพัฒนาโค้ชสู่ความเป็นมืออาชีพเป็นความจำเป็นทางสังคม เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมและความสัมพันธ์ที่รวดเร็ว โค้ชจึงต้องมีศักยภาพในการปรับตัวและทำหน้าที่เป็นที่พึ่งทางสังคม 3) มาตรฐานของสหพันธ์การโค้ชนานาชาติ เป็นกรอบการพัฒนาที่เหมาะสม เนื่องจากได้รับการยอมรับในระดับสากล 4) หลักธรรมในพุทธศาสนา เช่น อริยสัจ 4 กัลยาณมิตรธรรม ขรรวาสธรรม พรหมวิหาร และโยนิโสมนสิการ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาความสามารถของโค้ช โดยเฉพาะการฝึกสติที่มีความสำคัญยิ่ง และ 5) กระบวนการพัฒนาที่ใช้แนวทางการเรียนรู้แบบ 70:20:10 ของ Center for Creative Leadership (CCL) มีความเหมาะสมในบริบทของการพัฒนาโค้ช

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย ได้แก่ 1) กระบวนการพัฒนาโค้ชตามหลักพุทธสันติวิธีเชิงบูรณาการ 2) โมเดล “รู้จริง อิงหลัก เจริญมรรค เจริญธรรม” (J.I.M.I. Model) และ 3) หลักสูตรการพัฒนาที่ผสมผสานระหว่างหลักการโค้ชสากลและหลักพุทธธรรม

ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพของโค้ช และส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้คนในสังคม อันจะนำไปสู่การสร้าง ความมั่นคงทางจิตใจและความเป็นอยู่ร่วมกันอย่างสันติในระดับบุคคลและระดับสังคม

*Received August 19, 2024; Revised December 20, 2024; Accepted January 8, 2025

คำสำคัญ: การพัฒนาโค้ช; โค้ชมืออาชีพ; พุทธสันติวิธี; การบูรณาการ; การฝึกสติ

Abstract

The aims of this study were: 1) to examine the current state, challenges, and needs for the coaching profession, alongside the concepts and theories related to the development of coaches towards professionalism based on modern scientific approaches; 2) to analyze Buddhist peaceful means that support the professional development of coaches; and 3) to design and propose a process for coach development towards professionalism grounded in Buddhist peaceful means. This research employed a research and development approach, integrated with action research. Data collection involved reviewing primary and secondary documents, as well as conducting in-depth interviews with experts in Buddhism, coaching, experienced coaches, thought leaders, and curriculum design specialists. The focus group discussions with qualified individuals were also organized. The findings from this research were synthesized to create a process, model, and curriculum, which were subsequently tested and evaluated in practice.

The research findings indicated that: 1) There remains a lack of consensus in society regarding the understanding of professional coaching, with coaches demonstrating varying levels of skills and adherence to professional standards, and some lacking confidence in fulfilling their roles; 2) The development of coaches towards professionalism is a critical need in the society due to the rapid changes in social contexts and relationships. Coaches must therefore possess the adaptability required to act as pillars of social support; 3) The standards set by the International Coaching Federation (ICF) serve as an appropriate framework for development, given their global recognition; 4) The Buddhist principles, including the Ariyasacca (Four Noble Truths), the concept of Kalyāṇamitta (good friendship), Gharāvāsadharmma (the four virtues for lay people), Brahmavihāras (the four sublime states of mind), and Yonisomanasikāra (wise reflection), are applicable in the development of coaching competencies, with mindfulness being particularly crucial; and 5) The 70:20:10 learning model from the Center for Creative Leadership (CCL) is well-suited to the context of coaching development.

A body of knowledge from the study includes: 1) An integrated process for coach development grounded in Buddhist peaceful means; 2) The "J.I.M.I. Model" (Journey to Coaching Wisdom, Integrating ICF Competencies, MiddleWay Approach, Integrity with the Dhamma); and 3) A curriculum that integrates global coaching methodologies with Buddhist teachings.

The findings from this research offer valuable insights for the establishment of professional coaching standards and the enhancement of people's well-being in the society, ultimately fostering mental stability and peaceful coexistence at both the individual and social levels.

Keywords: Coach Development; Professional Coaching; Buddhist Peaceful Means; Integration; Mindfulness Cultivation

บทนำ

ในปัจจุบัน การโค้ช (Coaching) เป็นเครื่องมือสำคัญที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายในการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของบุคคลและองค์กร การโค้ชช่วยให้บุคคลสามารถตระหนักถึงศักยภาพของตนเอง ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ต่าง ๆ การโค้ชยังเป็นการสนับสนุนให้บุคคลพัฒนาและบรรลุเป้าหมายส่วนบุคคลและวิชาชีพ โดยใช้กระบวนการที่มีโครงสร้างและเป็นระบบ (Grant, 2003) อย่างไรก็ตาม ในสังคมไทย การโค้ชยังคงเป็นแนวคิดใหม่ที่หลายคนยังไม่เข้าใจอย่างถ่องแท้ ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการโค้ชมีอาชีวะ ส่งผลให้เกิดความแตกต่างในทักษะและมาตรฐานการให้บริการของโค้ช ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการโค้ช (Stober and Grant, 2006) ปัญหานี้ส่งผลให้เกิดความท้าทายในการพัฒนาโค้ชมืออาชีพที่มีทักษะและจริยธรรมที่เหมาะสมเพียงพอที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการที่ซับซ้อนในสังคมปัจจุบัน

ในบริบทของสังคมไทย งานวิจัยหลายชิ้นได้เริ่มต้นศึกษาการบูรณาการระหว่างหลักธรรมพุทธศาสนากับมาตรฐานการโค้ชระดับสากล เช่น งานของ Kanchanathawawat (2022) ได้นำหลักธรรมพุทธศาสนามาผสมผสานกับแนวคิดการโค้ชตามมาตรฐานสหพันธ์การโค้ชนานาชาติ (ICF) เพื่อพัฒนาโค้ชต้นแบบสันติภาพ โดยเน้นการใช้พุทธสันติวิธีเป็นหลัก นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยของ Srirattanawong (2020) ที่เน้นการนำพุทธจิตวิทยามาปรับใช้ในการโค้ชในองค์กรธุรกิจ ซึ่งใช้โมเดล GROW และวงจรแห่งปัญญาในการพัฒนาภาวะผู้นำ ผลการศึกษาดังกล่าวได้สร้างแนวทางใหม่ในการพัฒนาโค้ชที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณธรรมและความรู้เชิงลึก อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างออกไป โดยต่อยอดพัฒนาโค้ชที่ผ่านการศึกษาคำสอนและทักษะการโค้ชมาแล้ว และปัจจุบันมีอาชีพเป็นโค้ช ให้มีการพัฒนาอย่างละเอียดอ่อนและลงลึกขึ้นด้วยหลักของพุทธสันติวิธี และมีการฝึกในสนามจริงกับลูกค้าผู้รับการโค้ชจริง เพื่อสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงและประสิทธิภาพในการโค้ชของตนเอง ซึ่งยังไม่เคยมีการทำวิจัยในรูปแบบนี้มาก่อน นอกจากนี้ การวิจัยนี้ยังได้นำกระบวนการเรียนรู้แบบ 70:20:10 ซึ่งเป็นแนวทางที่พัฒนาโดย Center for Creative Leadership (CCL) มาใช้เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาทั้งในระดับทฤษฎีและการปฏิบัติ (Lombardo, and Eichinger, 1996)

แนวคิดการพัฒนาบุคลากรตามหลักสากลหรือทางตะวันตกเน้นการใช้กระบวนการโค้ช (Coaching) เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของบุคคล โดยเฉพาะในด้านการโค้ชตามมาตรฐานสหพันธ์การโค้ชนานาชาติ (International Coaching Federation: ICF) ที่ให้ความสำคัญอย่างมากต่อจริยธรรมของโค้ช โค้ชมืออาชีพจะต้องยึดถือจริยธรรมเป็นหลักในการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจจากผู้รับการโค้ช ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้รับการโค้ชกล้าเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวและปัญหาที่แท้จริง (Whitmore, 2009)

โค้ชมีบทบาทเป็นกัลยาณมิตรหรือหุ้นส่วนชีวิตของผู้รับการโค้ช มีหน้าที่ช่วยให้ผู้รับการโค้ชเกิดการตระหนักรู้ ปลดล็อกศักยภาพที่แท้จริงออกมา และค้นหาทางออกของปัญหาด้วยตนเอง กระบวนการโค้ชนี้เน้นการยึดผู้รับการโค้ชเป็นศูนย์กลาง (Coachee Centric) โดยโค้ชจะรับฟังในสิ่งที่ผู้รับการโค้ชบอกเล่าโดยไม่ยึดติดกับความรู้ ความคิด และประสบการณ์ของตนเอง เพื่อให้ผู้รับการโค้ชสามารถค้นหาตัวตนที่แท้จริงและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางความคิดและพฤติกรรมที่ยั่งยืน (ICF, 2023)

กระบวนการโค้ชที่สมบูรณ์นั้นเป็นความร่วมมือระหว่างโค้ชและผู้รับการโค้ชตั้งแต่ต้นจนจบ โค้ชมีหน้าที่สะท้อนมุมมอง ให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้รับการโค้ชในทุกขั้นตอน โดยใช้แนวทางที่ได้รับการสนับสนุนจากการวิจัยและแนวทางการเรียนรู้แบบองค์รวม (Holistic Learning) และการเปลี่ยนแปลง (Transformational Learning) เพื่อให้ผู้รับการโค้ชสามารถพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน (Mezirow, 1991)

การพัฒนาบุคลากรตามหลักธรรมในพุทธศาสนาเน้นการให้คำปรึกษาเชิงพุทธและการพัฒนาตนเองผ่านการฝึกสติและการตระหนักรู้ กระบวนการหลักในการพัฒนาตามหลักพุทธศาสนาคือการช่วยให้บุคคลสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ และตระหนักรู้ถึงปัญหาและทุกข์ของตนเองเพื่อหาทางออกที่เหมาะสม การให้คำปรึกษาเชิงพุทธมุ่งเน้นการช่วยเหลือบุคคลให้เข้าใจตนเองและปัญหาที่เผชิญ โดยใช้ศิลปะและวิธีการทางจิตวิทยา รวมถึงการแสดงธรรมเทศนาเพื่อช่วยให้บุคคลมีความชัดเจนในการจัดการกับปัญหา ตัวอย่างเช่น การให้คำปรึกษาแก่นางปฐาจาราและนางกิสาโคตมี ซึ่งเป็นการใช้หลักธรรมเพื่อดับทุกข์และช่วยให้บุคคลพัฒนาสุขภาวะทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ (Phramaha Prayoon Dheeravanso, and Phramaha Khanchit Saenubol, 2003) นอกจากนี้ การพัฒนาตามหลักพุทธศาสนายังเน้นที่การฝึกสติ (Mindfulness) เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองและการพัฒนาทางจิตใจ การฝึกสติช่วยให้บุคคลมีสมาธิและความชัดเจนในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาศักยภาพและความสามารถในการเผชิญกับความท้าทายในชีวิต (Kabat-Zinn, 2003) การผสมผสานหลักธรรมเช่น กัลยาณมิตรธรรม, พรหมวิหาร 4, และสังคหวัตถุธรรม ในการให้คำปรึกษา ช่วยให้การพัฒนาบุคลากรเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน (Phra Thepveti, and Phramaha Kiangkrai Buachanat, 2023)

แรงจูงใจในการทำวิจัยเรื่อง "กระบวนการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพโดยพุทธสันติวิธี" มาจากการตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาโค้ชในฐานะเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมความสามารถและศักยภาพของบุคคลในสังคม การเห็นปัญหาที่ผู้ใช้บริการการโค้ช สื่อมวลชน และสังคมทั่วไปยังมีความคลาดเคลื่อนในความหมายและประโยชน์ของการโค้ชอย่างมืออาชีพ ทำให้เกิดความตั้งใจที่จะวิเคราะห์และทำความเข้าใจปัญหาเหล่านี้เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม อีกทั้งการนำหลักพุทธสันติวิธีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโค้ชจะช่วยเสริมสร้างโค้ชที่มีจริยธรรมและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความหมาย อีกทั้งแรงบันดาลใจนี้ยังมาจากความเชื่อที่ว่าหลักธรรมในพระพุทธศาสนามีความลึกซึ้งและสามารถประยุกต์ใช้ในการพัฒนาศักยภาพและจิตใจมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การผสมผสานหลักการโค้ชสากลกับหลักพุทธธรรมในกระบวนการพัฒนาโค้ชจะช่วยเสริมสร้างความสุข ความสงบ และสันติในสังคม การวิจัยนี้ยังมุ่งหวังที่จะเห็นหลักพุทธธรรมเข้าไปมีบทบาทในองค์กรธุรกิจ ช่วยให้ผู้บุคลากรในองค์กรเหล่านี้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุขและมีจริยธรรม ทำให้เกิดกระบวนการพัฒนาที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม ทั้งนี้หวังว่าโมเดลและกระบวนการพัฒนาที่นำเสนอจะได้รับการนำไปใช้ในวงกว้างและสามารถสร้างโค้ชที่มีคุณภาพ มีจริยธรรม และส่งเสริมสังคมที่ดีขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของโค้ช และแนวคิ
2. วิเคราะห์หลักพุทธสันติวิธีที่เอื้อต่อการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพ และ
3. เพื่อพัฒนาและนำเสนอกระบวนการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพโดยหลักพุทธสันติวิธี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัย "บันได 9 ขั้น" ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างวิธีวิจัยและพัฒนา (Research & Development) กับการนำผลวิจัยสู่การปฏิบัติ (Action Research) ภายใต้กรอบอริยสัจ 4 โดยในแต่ละขั้นของบันไดมีรายละเอียดดังนี้:

บันไดขั้นที่ 1 เป็นการศึกษาปัญหาและความต้องการของบุคคล ชุมชน องค์กร และสังคม โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงศึกษาบทความวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ และคุชชินิพนธ์ เพื่อให้เข้าใจถึงสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย

บันไดขั้นที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องตามศาสตร์สมัยใหม่ โดยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ และกระบวนการ จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิต่าง ๆ เช่น เอกสารวิชาการ งานวิจัย ตำรา วารสาร และนิตยสาร ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

บันไดขั้นที่ 3 เป็นการศึกษาหลักพุทธสันติวิธีที่เอื้อต่อการพัฒนากระบวนการ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารปฐมภูมิ ได้แก่ พระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และมีการสนทนารธรรมกับพระเถระชั้นผู้ใหญ่และพระวิปัสสนาจารย์ เพื่อเลือกหลักธรรมที่เหมาะสมในการทำงานวิจัย

บันไดขั้นที่ 4 เป็นการบูรณาการหลักพุทธสันติวิธีกับศาสตร์สมัยใหม่ โดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาก่อนหน้านี้ รวมถึงการจัดเวทีสนทนา และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งกระบวนการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ

บันไดขั้นที่ 5 ผู้วิจัยได้ออกแบบกระบวนการให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่มีพื้นฐานในการโคชอยู่แล้ว โดยการบูรณาการความรู้และทักษะเดิมเข้ากับหลักพุทธสันติวิธี เพื่อสร้างกระบวนการที่ลึกซึ้งและมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

บันไดขั้นที่ 6 เป็นการนำกระบวนการที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยแบ่งการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติออกเป็นสามช่วงเวลา รวมทั้งสิ้น 27 วัน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้ฝึกฝนในสถานการณ์จริงและสามารถนำไปปรับใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

บันไดขั้นที่ 7 การประเมินผลกระบวนการและการเรียนรู้ของผู้รับการพัฒนา โดยการส่งแบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วม รวมถึงการเปรียบเทียบวิธีการโค้ชแบบเดิมกับวิธีการใหม่ที่ได้เรียนรู้ในหลักสูตร เพื่อวัดผลลัพธ์และประสิทธิภาพของกระบวนการที่พัฒนาขึ้น

บันไดขั้นที่ 8 ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย โดยนำเสนอเป็น "กระบวนการในการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพโดยพุทธสันติวิธี" ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหลายบริบทและสามารถต่อยอดได้ในอนาคต

บันไดขั้นที่ 9 เป็นขั้นตอนการติดตาม รักษา และพัฒนาต่อยอดกระบวนการให้ยั่งยืน โดยผู้วิจัยจะบรรจุกระบวนการนี้เป็นหลักสูตรประจำของสถาบัน Thailand Coaching Academy และขอการรับรองจากสมาพันธ์การโค้ชนานาชาติ (ICF) รวมถึงการเผยแพร่ให้กับพระสงฆ์เพื่อใช้ในการทำงานกับชุมชนต่อไป

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของโค้ช และแนวคิด ทฤษฎีการพัฒนาโค้ชสู่ความเป็นมืออาชีพตามศาสตร์สมัยใหม่ พบว่า 1) ผู้ที่ประกอบอาชีพโค้ชในปัจจุบันยังคงเผชิญกับความเข้าใจผิดและการรับรู้ที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับความหมายและประโยชน์ของการโค้ชจากผู้ให้บริการ สื่อมวลชน และสังคมทั่วไป นอกจากนี้ ทักษะและมาตรฐานการให้บริการของโค้ชยังมีความแตกต่างกันในระดับต้นลึก รวมถึงโค้ชบางคนยังขาดความมั่นใจในตนเอง ส่งผลต่อการขาดความเชื่อมั่น

จากลูกค้าและความสามารถในการสร้างตัวตนที่น่าเชื่อถือ 2) การพัฒนาโค้ชเป็นความต้องการที่จำเป็นของสังคมในปัจจุบัน เนื่องจาก (ก) บริบทของสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้มนุษย์เกิดความสับสน ความขัดแย้ง และหลงทางในการบริโภคข้อมูลข่าวสารและการดำเนินชีวิต การพัฒนาศักยภาพและจิตใจของมนุษย์จึงมีความสำคัญต่อการอยู่รอดและการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข (ข) โค้ชเป็นอาชีพที่มีศักยภาพในการสร้างประโยชน์และความมั่นคงให้กับสังคม โดยอาศัยทักษะที่ช่วยเข้าใจ สภาพแวดล้อม การเปลี่ยนแปลง และแรงจูงใจในพฤติกรรมของมนุษย์ โค้ชสามารถเป็นพื้นที่ปลอดภัยและเป็นที่พักของสังคมผ่านการพัฒนาตนเองให้เข้าถึงความจริงสูงสุด ลดอัตตา เคารพผู้อื่น และดำรงตนเป็นแบบอย่างในการใช้ชีวิตอย่างมีจริยธรรม (ค) จำนวนโค้ชที่มีคุณสมบัติแบบมืออาชีพอย่างครบถ้วนยังมีจำนวนน้อยในอุตสาหกรรมโค้ช และ 3) แนวคิดในการพัฒนาโค้ชมืออาชีพตามศาสตร์สมัยใหม่สามารถใช้มาตรฐานจรรยาบรรณและสมรรถนะของสหพันธ์การโค้ชนานาชาติ (International Coaching Federation - ICF) เป็นแนวทางหลักได้ เนื่องจากมาตรฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับในระดับสากลมากกว่า 30 ปี โดยสอดคล้องกับแนวปฏิบัติของผู้เชี่ยวชาญทางตะวันตก และมีระบบการบริหารจัดการที่เชื่อถือได้ ทั้งนี้ การพัฒนาจริยธรรมและสมรรถนะของโค้ชสามารถประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนาในทุกหัวข้อ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทั้งในเชิงจิตวิญญาณและความเป็นมืออาชีพ ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้เป็นพื้นฐานที่เชื่อมโยงกับ วัตถุประสงค์ การวิจัยข้อ 2 ซึ่งจะกล่าวถึงกระบวนการพัฒนาโค้ชในรายละเอียดต่อไป

วัตถุประสงค์ที่ 2 วิเคราะห์หลักพุทธสันติวิธีที่เอื้อต่อการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพ พบว่า หลักธรรมที่เอื้อต่อกระบวนการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพตามแนวทางพุทธสันติวิธี ได้แก่ อริยสัจ 4, กัลยาณมิตรธรรม 7, พรหมวิหาร 4, ขรवासธรรม 4 และ โยนิโสมนสิการ ซึ่งเปรียบเสมือนเครื่องมือที่ช่วยเกื้อหนุนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดกระบวนการพัฒนา นอกจากนี้ สัมมาสติ หรือการฝึกสติอย่างถูกต้อง ได้รับการระบุว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาโค้ชให้เป็นมืออาชีพตามหลักพุทธสันติวิธี

การวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกระบวนการพัฒนาพบว่า ผู้เข้าร่วมมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและตกผลึกทางความคิดในทิศทางเดียวกัน โดยระบุว่า นอกเหนือจากหลักธรรมที่ระบุไว้ในหลักสูตรแล้ว ยังมีหลักธรรมอื่น ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อสนับสนุนการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพ ซึ่งสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ หนังสือ และการฟังธรรมจากแหล่งที่เชื่อถือได้

การฝึกสติ ได้รับการเน้นย้ำว่าเป็นปัจจัยสำคัญ โดยผู้เข้าร่วมกระบวนการได้สังเกตถึงการเปลี่ยนแปลงของตนเองในการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในการโค้ชอย่างมีสติ และเชื่อมั่นว่าการใช้ชีวิตด้วยความระลึกรู้จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการโค้ชอย่างมืออาชีพ

ผลการประเมิน แสดงให้เห็นว่าระดับสติของผู้เข้าร่วมกระบวนการพัฒนา มีการเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ร้อยละ 66.67 โดยผู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุดเป็นกลุ่มที่มีการเจริญสติเป็นกิจวัตรอยู่แล้ว ซึ่งคะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.00 ขณะที่ผู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดแสดงค่าเพิ่มขึ้นสูงสุดถึง ร้อยละ 300 เนื่องจากคะแนนก่อนการเข้ากระบวนการอยู่ในระดับต่ำมาก ผลการพัฒนาชี้ให้เห็นว่า การเพิ่มขึ้นของสติและการระลึกรู้ส่งผลให้ความแตกต่างก่อนและหลังการพัฒนา มีความชัดเจนมาก

ข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพตามแนวทางพุทธสันติวิธีนั้น จำเป็นต้องอาศัยการฝึกสติควบคู่กับการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้อย่างต่อเนื่องและมีระบบ

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อพัฒนาและนำเสนอกระบวนการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพโดยพุทธสันติวิธี พบว่า กระบวนการวิจัยที่ดำเนินการตามแนวทาง บัณฑิต 9 ขั้น ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถพัฒนากระบวนการ โมเดล และหลักสูตรการสอนที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพตามแนวทางพุทธสันติวิธี

โดยกระบวนการพัฒนาประกอบด้วย 7 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ 1) การคัดเลือกผู้สอน 2) การคัดเลือกผู้เรียน 3) การออกแบบหลักสูตร 4) การทดลองก่อนจัดหลักสูตร 5) การจัดหลักสูตรจริง 6) การประเมินผลผู้เรียน และ 7) การประเมินผลกระบวนการ โดยผลการวัดความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของกระบวนการพัฒนามีคะแนน 4.71 จาก 5 คะแนนเต็ม คิดเป็น ร้อยละ 94.20 นอกจากนี้ ผลการพัฒนาพบว่า โค้ชที่เข้าร่วมกระบวนการมีความเข้าใจในหลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการโค้ชเพิ่มขึ้น ร้อยละ 72.28 เมื่อเทียบกับก่อนการพัฒนา

ผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสติ แสดงให้เห็นว่า ผู้เข้าร่วมมีการฝึกสติระลึกตัวตนระหว่างการโค้ชเพิ่มขึ้นจากเดิม ร้อยละ 67.79 กลุ่มตัวอย่างเชื่อมั่นว่าการพัฒนาดังกล่าวส่งผลโดยตรงต่อ ความน่าเชื่อถือ, ประสิทธิภาพในการโค้ช, และความมั่นใจของโค้ชมืออาชีพ

ข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการออกแบบกระบวนการพัฒนาและหลักสูตรที่สอดคล้องกับแนวทางพุทธสันติวิธี เพื่อสนับสนุนการยกระดับทักษะและคุณลักษณะของโค้ชในมิติที่ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการและจริยธรรม

องค์ความรู้ใหม่

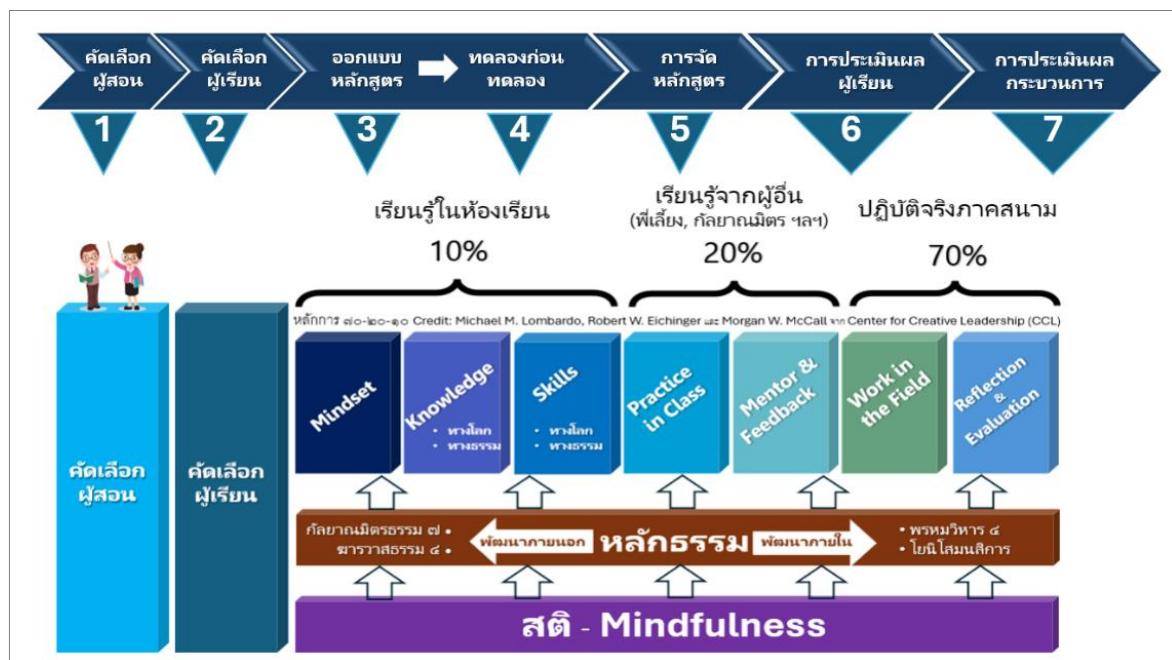

Figure 1: The Nine-Step Process for Developing Professional Coaches through Integrated Buddhist Peaceful Means with International Standards and Buddhist Principles

นอกจากกระบวนการพัฒนาที่ได้กล่าวถึงในส่วนก่อนหน้านี้ ผู้วิจัยได้พัฒนานวัตกรรมด้านการพัฒนาโค้ชในรูปแบบของโมเดลใหม่ ซึ่งเรียกว่า "รู้จริง อิงหลัก เจริญมรรค เจริญธรรม" หรือ J.I.M.I. Model โดยโมเดลนี้ถูกออกแบบเพื่อเป็นแนวทางเชิงบูรณาการในการพัฒนาโค้ชสู่ความเป็นมืออาชีพ โดยมีองค์ประกอบหลักดังนี้

J = Journey to Coaching Wisdom (รู้จริง) ในการพัฒนาโค้ชสู่ความเป็นมืออาชีพ จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่มีระบบและการฝึกฝนภายใต้มาตรฐานที่ได้รับการยอมรับ ในการวิจัยนี้ได้กำหนดให้ผู้เข้ารับการพัฒนาดำเนินกระบวนการเรียนรู้ไม่น้อยกว่า 60 ชั่วโมง ซึ่งครอบคลุมระยะเวลา 3-4 เดือน

ตามแนวทางของ International Coaching Federation (ICF) โดยมีผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาและดูแลตลอดกระบวนการ ทั้งในด้าน หลักคิด (Mindset), ความรู้ (Knowledge), และ ทักษะที่สำคัญสำหรับโค้ช (Skills) เพื่อสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งในการเป็นโค้ชมืออาชีพ

I = Integrating ICF Competencies (อิงหลัก) งานวิจัยนี้ได้นำหลักธรรมทางพุทธศาสนา ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวทางสันติวิธี ได้แก่ กัลยาณมิตรธรรม, ขรवासธรรม, พรหมวิหาร, และ โยนิโสมนสิการ มาเปรียบเทียบและผนวกเข้ากับสมรรถนะหลักของ ICF (ICF Competencies) ซึ่งเป็นแนวทางการโค้ชสมัยใหม่ที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล จากนั้นได้นำองค์ความรู้ดังกล่าวมาประยุกต์ออกแบบหลักสูตรสำหรับกระบวนการพัฒนาโค้ช พร้อมทั้งการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพทั้งในเชิงวิชาการและจริยธรรม

M = Middle Way Approach (เจริญมรรค) หลักการพัฒนาโค้ชตามแนวทาง ทางสายกลาง อาศัยการออกแบบหลักสูตรที่ส่งเสริมการตกผลึกทางความคิดและการสะท้อนตัวตนผ่านการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง โดยเน้นการพัฒนากระบวนการให้เกิดการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ คือ ให้ผ่านการเรียนรู้ การสังเกต การวิเคราะห์ ตกผลึก และการมองโลกตามความเป็นจริง เพื่อป้องกันความสับสนหรือการหลงทางในการปฏิบัติ ทั้งนี้ กระบวนการพัฒนามุ่งเน้นการเชื่อมโยงระหว่างการฝึกปฏิบัติในชีวิตจริงของการเป็นโค้ชและการใช้ชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

I = Integrity with Dhamma (เจริญธรรม) แนวคิดนี้เน้นการหลอมรวมหลักธรรมในพุทธศาสนา เข้ากับหลักจริยธรรมของ ICF ในส่วนที่ ICF เรียกว่าจริยธรรมสำหรับวิชาชีพโค้ช หรือ Code of Ethics เพื่อสร้างพื้นฐานที่มั่นคงในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ของโค้ชมืออาชีพ การต่อยอดการใช้ชีวิตตามหลักธรรมช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถือและยกระดับมาตรฐานจริยธรรมในวงการโค้ชระดับสากล ทั้งในด้านวิชาชีพและการพัฒนาตนเองในมิติที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

Figure 2: “True Knowledge, Principle-Based, Path Development, Dhamma Cultivation” Model (J.I.M.I. Model)

โมเดลนี้ได้รับการออกแบบโดยอิงจากทั้งหลักพุทธสันติวิธีและมาตรฐานการโค้ชระดับสากล เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างมิติทางจิตวิญญาณและความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ อันนำไปสู่การพัฒนาทั้งด้านทักษะการโค้ชและความเข้าใจเชิงจริยธรรมของผู้ปฏิบัติ

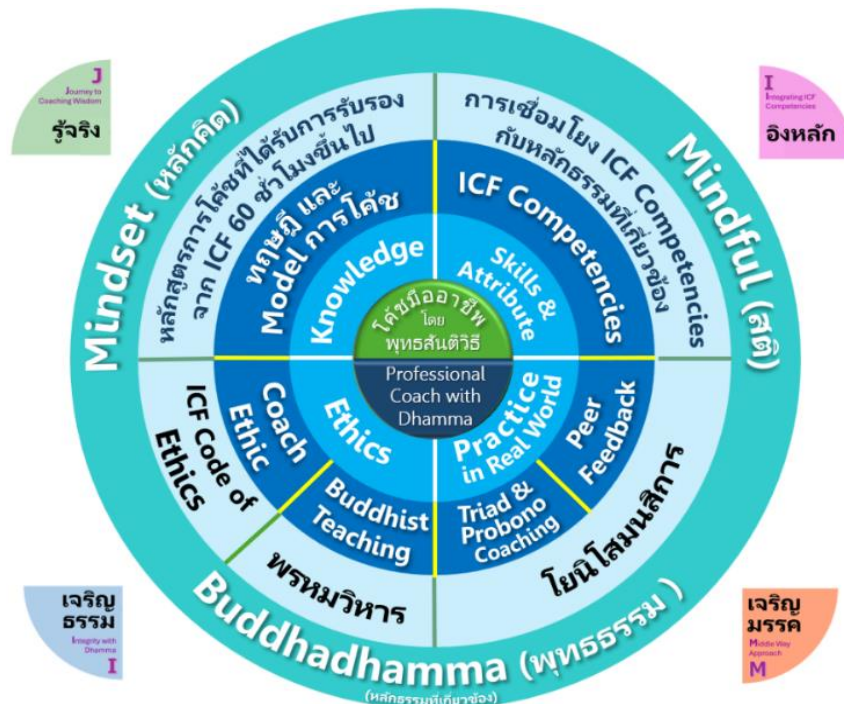

Figure 3: Components of the “True Knowledge, Principle-Based, Path Development, Dhamma Cultivation” Model (J.I.M.I. Model)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้ได้วิเคราะห์กระบวนการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพโดยใช้หลักพุทธสันติวิธี เปรียบเทียบกับทฤษฎีการโค้ชแบบตะวันตก (ICF Competencies) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ประการจากผลการวิจัยที่ได้อธิบายข้างต้น สามารถอภิปรายในแต่ละวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของโค้ช และแนวคิด ทฤษฎีการพัฒนาโค้ชสู่ความเป็นมืออาชีพตามศาสตร์สมัยใหม่ ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันของวิชาชีพโค้ชในประเทศไทยยังมีความคลาดเคลื่อนในความเข้าใจเกี่ยวกับการโค้ชอย่างมืออาชีพทั้งในส่วนของผู้ใช้บริการและสังคมทั่วไป รวมถึงมีความแตกต่างในทักษะและมาตรฐานการให้บริการของโค้ช ทั้งนี้ เป็นเพราะการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพยังเป็นการดำเนินการจำเป็นของสังคมไทย ที่ต้องเผชิญกับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การพัฒนาศักยภาพและจิตใจมนุษย์มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ International Coaching Federation (ICF) ที่เน้นการพัฒนาโค้ชตามมาตรฐานจริยธรรมและความสามารถ (ICF Competencies) ซึ่งได้รับการยอมรับทั่วโลกเป็นเวลานานเกือบ 30 ปี (ICF, 2020)

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อวิเคราะห์หลักพุทธสันติวิธีที่เอื้อต่อการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพ ผลการวิจัยพบว่า หลักธรรมเช่น อริยสัจ 4, กัลยาณมิตรธรรม 7, พรหมวิหาร 4, ขรവാสนธรรม 4, และโยนิโสมนสิการ มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพโดยพุทธสันติวิธี โดยเฉพาะการฝึกสติให้

เป็นสัมมาสติ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการเสริมสร้างคุณภาพของโค้ช ทั้งนี้ เป็นเพราะหลักธรรมเหล่านี้ช่วยพัฒนาความตระหนักรู้ในตนเองและลดอคติ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้รับการโค้ช สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lomas et al. (2014) ที่ชี้ให้เห็นว่าการฝึกสติและสมาธิสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางจิตใจที่ลึกซึ้งและยั่งยืนกว่าแนวทางการโค้ชแบบตะวันตกเพียงอย่างเดียว

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อพัฒนาและนำเสนอกระบวนการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพ โดยพุทธสันติวิธี ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า กระบวนการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพโดยใช้กระบวนการ 7 ขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่การคัดเลือกผู้สอน การคัดเลือกผู้เรียน รวมทั้งการพัฒนาโมเดล และหลักสูตรการสอน จนถึงการประเมินผล สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของโค้ชด้วยการใช้หลักธรรมในพระพุทธศาสนา เพื่อการโค้ช นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ที่ผ่านกระบวนการนี้มีความเข้าใจในหลักธรรมและการฝึกสติเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญ ซึ่งส่งผลต่อความน่าเชื่อถือและความมั่นใจในการปฏิบัติงานของโค้ช ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าการพัฒนาโค้ชสู่ความเป็นโค้ชมืออาชีพ นอกจากจะใช้กระบวนการของศาสตร์สมัยใหม่แล้ว หากมีหลักธรรมในศาสนาพุทธเข้ามาบูรณาการส่งเสริมด้วยย่อมทำให้การพัฒนาได้รับผลลัพธ์ที่ดีจริงซึ่งงานวิจัยนี้ได้ดำเนินการแล้ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ Cavanagh, and Spence (2013) ที่เสนอว่าการผสมผสานแนวคิดการโค้ชสมัยใหม่กับหลักธรรมในศาสนาพุทธย่อมให้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดในการพัฒนาคุณภาพของโค้ช

สรุป

จากผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาโค้ชสู่การเป็นมืออาชีพในบริบทสังคมไทย ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การผสมผสานระหว่างแนวคิดการโค้ชสมัยใหม่ของสหพันธ์การโค้ชนานาชาติ (ICF) กับหลักพุทธสันติวิธี เช่น อริยสัจ 4, พรหมวิหาร 4, ขรവാสนธรรม 4, กัลยาณมิตรธรรม 7, และ โยนิโสมนสิการ ได้แสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของการโค้ช การพัฒนาโมเดล 'รู้จริง อิงหลัก เจริญมรรค เจริญธรรม' สะท้อนถึงการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาโค้ชมืออาชีพ ที่ไม่เพียงแต่ทักษะ แต่ยังรวมถึงการเสริมสร้างจิตใจให้มีสติเพื่อความน่าเชื่อถือและความมั่นใจในการปฏิบัติงาน การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพโค้ชในประเทศไทยอย่างยั่งยืนและมีความหมายต่อสังคมโดยรวม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยนี้ได้เสนอแนวทางที่มีคุณค่าสำหรับการนำการโค้ชเชิงพุทธไปประยุกต์ใช้ในวงการโค้ชได้ ดังนี้

1.1 ในระดับประเทศ การพัฒนาหลักสูตรการโค้ชเชิงพุทธที่ผสมผสานหลักธรรมที่เรียบง่ายแต่นำไปใช้ได้จริง เช่น อริยสัจ 4, พรหมวิหาร 4 และการฝึกสติ ซึ่งสามารถยกระดับคุณภาพและความเป็นมืออาชีพของโค้ชในประเทศไทย การจัดทำมาตรฐานการโค้ชเชิงพุทธที่ได้รับการยอมรับจากสมาคมวิชาชีพ เช่น สหพันธ์การโค้ชนานาชาติ (ICF) และการพัฒนาระบบการรับรองคุณภาพโค้ชเชิงพุทธ จะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นและการยอมรับจากสาธารณชน นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับการโค้ชเชิงพุทธ และการติดตามประเมินผลจะทำให้บริการการโค้ชเข้าถึงได้มากขึ้นและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการโค้ชจะเป็นการเสริมสร้างคุณค่าและความหลากหลายให้กับวิชาชีพโค้ชในประเทศไทย และส่งเสริมการพัฒนาจิตใจและคุณภาพชีวิตของผู้รับการโค้ชอย่างยั่งยืน

1.2 ในระดับสากล ตลาดการค้าทั่วโลกที่กำลังเติบโตอย่างรวดเร็วเป็นโอกาสที่จะนำเสนอแนวทางใหม่ที่มีความแตกต่าง โดยการผสมผสานหลักพุทธสันติวิธีในการค้าซึ่งสามารถปรับใช้ได้ในทุกศาสนา ในขณะที่ยังคงรักษาแก่นของพุทธธรรมไว้ การทำงานร่วมกับสหพันธ์การค้านานาชาติหรือสถาบันการค้าที่มีชื่อเสียงจะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือและการยอมรับ และการใช้เทคโนโลยีออนไลน์จะช่วยขยายการเข้าถึงในระดับนานาชาติได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากการนำหลักพุทธสันติวิธีมาใช้ในการค้าธุรกิจสามารถช่วยแก้ไขปัญหาระดับโลก เช่น ความเครียด การขาดสมดุลในชีวิต และความขัดแย้งในองค์กร การขยายกระบวนการพัฒนาไปสู่การเป็นมืออาชีพโดยพุทธสันติวิธีจึงเป็นโอกาสในการเสริมสร้างความเข้าใจและการประยุกต์ใช้หลักธรรมในพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ และยกระดับมาตรฐานและคุณภาพของวิชาชีพค้าในบริบทที่หลากหลาย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากข้อจำกัดและผลการวิจัยในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปเพื่อพัฒนาความรู้และเพิ่มประโยชน์ให้กับวงการค้าในประเทศไทย ดังนี้

2.1 การวิจัยผลกระทบของการค้าเชิงพุทธต่อประสิทธิภาพขององค์กร ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพขององค์กรที่นำหลักพุทธสันติวิธีมาใช้ในการค้ากับองค์กรที่ใช้วิธีการค้าแบบดั้งเดิม โดยเน้นวัดผลลัพธ์ในด้านความพึงพอใจของพนักงาน ความผูกพันต่อองค์กร และประสิทธิภาพการทำงาน

2.2 การประยุกต์ใช้หลักพุทธสันติวิธีในบริบทองค์กรต่าง ๆ ควรมีการศึกษาวิธีการปรับใช้หลักพุทธสันติวิธีในการค้าในบริบทขององค์กรที่หลากหลาย เช่น ธุรกิจการเงิน การศึกษา การแพทย์ เป็นต้น เพื่อวิเคราะห์ผลลัพธ์และความเหมาะสมในการนำไปใช้ในแต่ละบริบท

2.3 การพัฒนาโมเดลการค้าเชิงพุทธสำหรับผู้นำองค์กร ควรมีการวิจัยและพัฒนาโมเดลการค้าเชิงพุทธที่เน้นการพัฒนาภาวะผู้นำในองค์กร โดยรวมหลักธรรมในพระพุทธศาสนากับทฤษฎีการค้าสมัยใหม่และทฤษฎีการบริหารจัดการ และทดสอบผลลัพธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำ

2.4 การวิเคราะห์ความต้องการขององค์กรในการใช้หลักพุทธสันติวิธี ควรมีการสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการขององค์กรในประเทศไทยในการนำหลักพุทธสันติวิธีมาใช้ในการค้า รวมถึงความพร้อมและอุปสรรคที่องค์กรอาจเผชิญในการนำหลักธรรมมาใช้

2.5 การวิจัยเชิงเปรียบเทียบกับวิธีการค้าในวัฒนธรรมอื่น ๆ ควรทำการเปรียบเทียบประสิทธิภาพและการยอมรับของการค้าเชิงพุทธกับการค้าในวัฒนธรรมอื่น ๆ เช่น การค้าแบบตะวันตก การค้าแบบญี่ปุ่น หรือการค้าแบบอินเดีย เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการค้าให้เหมาะสมในวัฒนธรรมที่ต่างกัน

การดำเนินการวิจัยตามแนวทางดังกล่าว นอกจากจะช่วยให้เห็นแนวทางในการพัฒนาค้าให้มีความเป็นมืออาชีพเพิ่มขึ้นแล้ว ยังจะช่วยเสริมสร้างองค์ความรู้ใหม่และนำไปสู่การพัฒนากระบวนการค้าที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อความต้องการขององค์กรสมัยใหม่ และส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในบริบทการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างยั่งยืนอีกด้วย

References

- Bozer, G., & Jones, R. J. (2018). Understanding the Factors that Determine Workplace Coaching Effectiveness: A Systematic Literature Review. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 27(3), 342-361.

- Cavanagh, M. J., & Spence, G. B. (2013). Mindfulness in Coaching: Philosophy, Psychology, or Just a Useful Skill? In J. Passmore, D. B. Peterson, & T. Freire (Eds.), *The Wiley-Blackwell Handbook of the Psychology of Coaching and Mentoring* (pp. 112-134). Chichester, West Sussex, England: Wiley-Blackwell.
- De Haan, E., Duckworth, A., Birch, D., & Jones, C. (2013). Executive Coaching Outcome Research: the Contribution of Common Factors Such as Relationship, Personality Match, and Self-Efficacy. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 65(1), 40-57.
- Grant, A. M. (2017). The Third 'Generation' of Workplace Coaching: Creating a Culture of Quality Conversations. *Coaching: An International Journal of Theory, Research, and Practice*, 10(1), 37-53.
- Grover, S., & Furnham, A. (2016). Coaching as a Developmental Intervention in Organisations: A Systematic Review of Its Effectiveness and the Mechanisms Underlying It. *PloS One*, 11(7), e0159137.
- Hyland, P. D., Lee, R. A., & Mills, M. J. (2015). Mindfulness at Work: A New Approach to Improving Individual and Organizational Performance. *Industrial and Organizational Psychology*, 8(4), 576-602.
- International Coach Federation. (2023). *Core Competencies*. Retrieved August 15, 2023, from <https://coachingfederation.org/core-competencies>
- Kabat-Zinn, J. (2003). Mindfulness-Based Interventions in Context: Past, Present, and Future. *Clinical Psychology: Science and Practice*, 10(2), 144-156.
- Kanchanathawawat, C. (2022). A Model for Developing Peace Leader Coach Using Buddhist Peaceful Means. (Doctoral Dissertation). Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Ayutthaya.
- Lombardo, M. M., & Eichinger, R. W. (1996). *The Career Architect Development Planner*. (1st ed.). Minneapolis, MN: Lominger Limited Inc.
- Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (1996). *Thai Tripitakas*. Bangkok: MCU Press.
- Mezirow, J. (1991). *Transformative Dimensions of Adult Learning*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Phra Thepveti Kiangkrai Buachanat. (2023). *Buddhist Dhamma and Social Development*. Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya University Press.
- Phramaha Khanchit Saenubol. (2003). *The Effects of Buddhist Group Counseling on Life Aspirations of AIDS Patients at Wat Phrabat Nam Phu, Lopburi Province*. (Master's Thesis). Graduate School, Srinakharinwirot University.
- Phramaha Kiangkrai Buachan-at. (2003). *A Comparative Study of the Doctrine of Kalyanamitta and the Attainment of Enlightenment in Theravada and Mahayana Buddhism*. (Master's Thesis). Graduate School, Mahidol University, Bangkok.

- Phramaha Prayoon Dheeravanso. (2003). *Buddhist Methods of Counseling. Lecture Handout for Life and Death in Buddhism Course*. Phra Nakhon Sri Ayutthaya: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Reb, J., Narayanan, J., & Chaturvedi, S. (2014). Leading Mindfully: Two Studies on the Influence of Supervisor Trait Mindfulness on Employee Well-Being and Performance. *Mindfulness*, 5(1), 36-45.
- Srirattanawong, S. (2020). Development of Coaching Model in Business Organizations Based on Buddhist Psychology. *Journal of MCU Peace Studies*, 8(6), 2037-2052.